

Årsberättelse 2022

S

STORA
SKÖNDAL

INNEHÅLL

Direktorn har ordet	4
Äldreomsorg	6
Stöd och omsorg	9
Sjukvård	12
Utbildning	15
Diakoni	18
Fastighet.....	20
Framtidens Stora Sköndal	22
Marie Cederschiöld högskola	24

Direktorn har ordet

Ett mörkt år för världen; krig både i Europa och på flera andra platser världen, med så mycket onödigt lidande. Ekonomiska utmaningar både för Stora Sköndal som organisation men även för privatpersoner och andra företag – och ett kvarvarande virus som belastar vården och skapar oro. Så skulle man kunna beskriva år 2022.

Men det finns en betydligt ljusare sammanfattning av 2022 också. Ur många aspekter var detta ett år där vårt ledord Omtanke praktiserades på ett helt annat sätt i vardagen än tidigare, i vårt land men också i hela Europa. Invasionen av Ukraina har påverkat oss alla som medmänniskor och många har handlingskraftigt tagit emot krigsflyktingar i sina hem, skänkt kläder och förnödenheter, protesterat mot Ryssland eller på andra sätt aktivt stöttat Ukrainas folk.

GOD VÄXTKRAFT

För Stora Sköndals verksamheter var 2022 ett år med en positiv glöd och där framtidstron spirade så pass att vi såg möjligheter att växa. Med självförtroende i ryggen valde vi att etablera oss i Tyresö kommun, där vi under våren öppnade Sköndalsvillan, ett vård- och omsorgsboende med 92 lägenheter. Sköndalsvillan ligger mitt i centrum och fastigheten är dessutom Sveriges första CO₂-neutrala vård- och omsorgsboende, vilket även uppmärksammades i media.

KVALITETSSTÄMPEL OCH UTVECKLING

Trots hård konkurrens inom Storstockholmsområdet, fortsatte vi under 2022 att ha hög efterfrågan och kö till våra verksamheter, vilket jag känner en stor stolthet över. Det ska löna sig att erbjuda kvalitet! Med ständiga förbättringar i fokus, ser vi till att hela tiden utvecklas och anpassa oss till omvärlden, utan att ge avkall på den kvalitet vi vill stå för.

Att våra verksamheter förknippas med kvalitet bekräftas ofta av våra kunder, men även av våra uppdragsgivare. Våra förskolor fick exempelvis utmärkelsen LÄRA av Nacka kommun för bästa lärteam 2022, och bjöds in att föreläsa om sin pedagogik runt om i Sveriges kommuner. Samtidigt har husläkarmottagningen i Sköndal Centrum under 2022 etablerat sig väl och moderniserat och digitaliserat både listning och marknadsföring. Under året utökade även Stora Sköndals dagliga säsättnings sina verksamheter för personer med olika åldrar och funktionsvariationer, vilket kommer att synas framåt. Dessutom så öppnade vi ett diakonalt center som ska bli en oas för mänskliga möten och andlig hälsa.

FRAMTIDENS STORA SKÖNDAL

Utöver stiftelsens vård- och omsorgsverksamheter så arbetade vi under 2022 vidare med ytterligare en etapp av stadsdelen Stora Sköndal, vilken vi utvecklar tillsammans med de byggaktörer som ska bygga bostäder och verksamhetslokaler på området. Under stadsutvecklingens flagg startade vi också upp en öppen mötesplats för personer som bor och verkar i Sköndal med omnejd, och anordnade en mycket välbesökt julmarknad.

MEDARBETARNA – VÅR STÖRSTA TILLGÅNG

Jag har sparat årets stora guldorn till sist. För 2022 var ett år där våra medarbetare, alla ”Stora Sköndalare” imponerade med sin uthållighet, genom att driva våra verksamheter med bibehållen servicenivå – trots den efterhängsna covidsmittan som gång på gång gjort mindre eller större återtåg. Oavsett var i organisationen våra medarbetare jobbar så är det tydligt att alla lever vår värdegrund med hjärtan som klappar för våra kunder ute i verksamheterna. Jag kan inte känna mig annat än ödmjuk och hedrad över att få arbeta tillsammans med sådana proffs!

MED BLICKEN MOT NÄSTA ÅR

Trots svårare ekonomiska tider som ligger framför oss, finns det en långsiktighet och ett strategiskt tänk som gör att vi kan känna trygghet och tillförsikt. Stora Sköndal har verkat i drygt 120 år, i upp och nedgångar – och jag och Stora Sköndals direktion känner tillit till att vi kommer göra det i 120 år till. Minst. Vår vision; Ett samhälle med en självklar plats för alla utgör ett fundament och en motpol till den söndring och polarisering som samhällsutvecklingen tyvärr går mot i många delar. Och vi har inga planer på att trappa ner. För att säga det enkelt. Vi behövs. Idag och i framtiden.

Åsa Andersson, direktor, Stora Sköndal

Äldreomsorg

Inom Stora Sköndals äldreomsorg driver vi sex äldreboenden, där vi erbjuder vård och omsorg för personer över 65 år. Våra boendes omsorgsbehov skiljer sig åt, och vi har boendalternativ för personer med enbart vård- och omsorgsbehov såväl som för personer med demenssjukdom och personer med psykiatrisk problematik. På vårt äldreboende i Tyresö har vi även ett korttidsboende.

För oss är det viktigt att alla som bor på våra boenden ska vara delaktiga i hur den egna omsorgen utformas och ha ett stort inflytande över vardagen. Vi tror att alla får en bra dag utifrån sina egna förutsättningar, genom att ha något att se fram emot och vi är måna om att ge alla boende möjlighet att utöva egna intressen och ha ett aktivt socialt liv.

Samtliga av våra äldreboenden finns i Stockholmsområdet; i Sköndal, Nacka och Tyresö.

I FOKUS UNDER ÅRET

Strax innan sommaren öppnade vi Sköndalsvillan i Tyresö. Fastigheten är en förebild inom klimatområdet då det är Sveriges första koldioxidneutrala äldreboende.

Digitaliseringsresan inom äldreomsorgen fortsatte under året med satsning på ett nytt digitalt trygghetslarm, samt byte av vårt dokumentations- och planeringssystem. En ny rutin för nyckelhantering togs dessutom fram.

Vår Silviahems-certifiering, som är en utbildning inom demensvård, fortskred under 2022 – en stor kompetenshöjning för medarbetarna. Inom den somatiska omsorgen arbetade vi under året fram ett koncept som vi kallar för Hälsoträdet, vilket syftar till att skapa en verktygslåda för medarbetare som arbetar i dessa boendegrupper. Såväl detta som Silviahems-certifieringen och införandet av ett nytt dokumentationssystem innebär ett stort steg mot en mer personcentrerad omsorg.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under året formades samverkan med Marie Cederschiöld högskola på ett tydligare sätt än tidigare, något som kan ge väldigt goda effekter framöver. Ett strukturerat samarbete mellan Äldreomsorg och Stöd och omsorg på Stora Sköndal inleddes dessutom – och vi ser redan fina samordningsvinster för bägge verksamhetsområdena. Villa Tollare, vårt äldreboende i Nacka, Silviahems-certifierades.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Samtliga äldreboenden hade under 2022 en god beläggning. Alla verksamheter förutom Sköndalsvillan klarade sina budgetmål. Sköndalsvillan fyllde de lägenheter som Tyresö kommun abonnerar på, och ett antal av lägenheterna belagdes genom individavtal. Trots en god beläggning på alla våra sex boenden, var det ett tufft ekonomiskt år.

SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Inom äldreomsorgen bedrivs ett kontinuerligt miljöarbete, men pandemin innebar stora svårigheter när det gäller att uppnå fortsatta förbättringar på detta område. Miljöarbetet under året fokuserade på minskning av transporter och matsvinn samt att i utemiljön inkludera exempelvis insektshotell. Verksamheterna fick ett stort stöd i sin planering genom samarbetet med miljösamordnare.

Stiftelsens värdegrund var levande och närvarande i det dagliga arbetet och diskuterades i alla sammanhang, till exempel under medarbetarsamtal, vid APT och under rekryteringar.

INFÖR 2023

Den ekonomiska situationen gör det till en utmaning med fortsatt utvecklingsarbete 2023.

Vi kommer fokusera på att säkerställa de implementeringar vi påbörjat 2022, såsom trygghetslarmen och dokumentationssystemet. I samband med införandet av det nya systemet för dokumentation får alla medarbetare utbildning i en mer personcentrerad dokumentation, så kallad IBIC och ICF. Därutöver kommer alla verksamheter med boendegrupper för demenssjuka, som inte redan är Silviahemscertifierade, att certifieras under 2023.

Under 2023 kommer vi även att satsa på vårt fokusområde Mat och måltid, genom en utbildningsinsats som heter Åtup. Vi ser även behov av att erbjuda anhörigutbildningar inom exempelvis demensvård och palliativ vård.

ÅRET SOM GICK

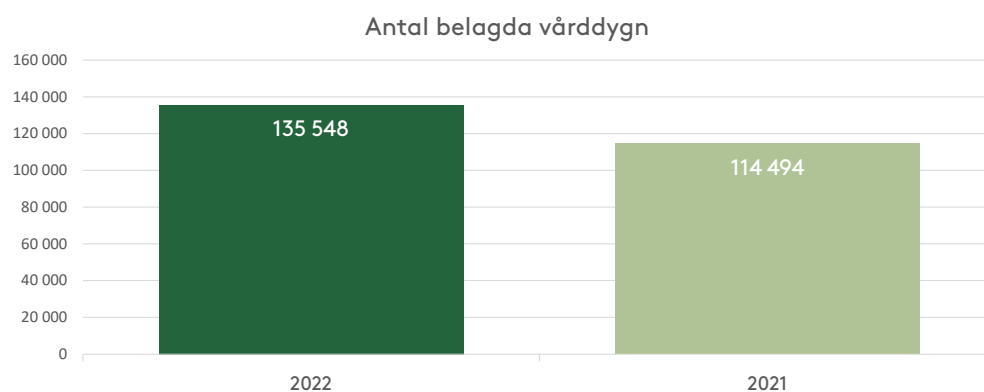
- Silviahemscertifiering
- Projekt Hälsoträdet
- Dokumentationsutbildning och nytt dokumentationssystem
- Öppning av Sköndalsvillan i Tyresö
- Samverkan med Marie Cederschiölds högskola

VÅRA VERKSAMHETER

- Johannesgården, Sköndal
- Sköndalsvillan, Tyresö
- Solgården, Sköndal
- Villa Magnolia, Sköndal
- Villa Skönviken, Sköndal
- Villa Tollare, Nacka

ÅRET I SIFFROR

444

platser i äldreomsorgen

70

medarbetare
Silviahemscertifierades

Stöd och omsorg

Området Stöd och omsorg består av flera verksamhetsinriktningar. Vi driver olika former av boenden, så som LSS-boenden, boenden för vuxna med psykisk ohälsa, boende för yngre personer med demenssjukdom, HVB-hem och träningslägenheter. Utöver detta bedriver vi sysselsättningsverksamheter för olika målgrupper och utför boendestöd hemma hos kunder som behöver extra stöd i sin vardag.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under hösten 2022 gjorde vi en omorganisation inom Stöd och omsorg som innebar att samtliga sysselsättningsverksamheter fick en och samma chef. Vi utformade också ett eget verksamhets- och chefsområde för våra tre LSS-boenden. På detta vis skapade vi bättre förutsättningar för verksamhetsnära utveckling, samarbeten och utbyte av kompetens och erfarenhet. Även inom socialpsykiatri genomförde vi en omfattande omorganisation, men där gick vi ifrån att ha en enda stor organisation till att skapa fyra separata enheter. Fokus för den omorganisationen var att ge våra medarbetare tydligare ansvarsområden så att de i sin tur kan ge bättre stöd och service till våra klienter.

Två sysselsättningsverksamheter fick under året byta lokaler och fokus blev därmed att bibehålla och utveckla det befintliga arbetet, med hänsyn till de nya förutsättningarna.

SPECIELLA SATSNINGAR

Vår dagverksamhet Dagliljan och vårt boende för personer med demensdiagnos, Björkgården, behöll under 2022 sin Stjärnmärkning. Det innebär att minst 80 procent av medarbetarna i dessa verksamheter har utbildning inom demensvård.

Efterfrågan ökade på tjänster från vår dagliga verksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Såväl interna som externa verksamheter i området på Stora Sköndal började beställa fika från verksamheten, till sina möten. På detta sätt skapades meningsfulla aktiviteter för våra deltagare och betydligt bättre och godare fikapauser för beställarna.

Stöd och omsorg hade under året representanter i samverkansgruppen för Marie Cederschiöld högskola och i ledningsgruppen för Stadsmissionens yrkeshögskola, då vi är måna om att jobba proaktivt för vår framtida kompetensförsörjning.

Två av våra LSS-boenden deltog i högskolans forskningsprojekt Active support. Syftet med forskningen, som fortfarande pågår, är att möjliggöra att personer med intellektuell funktionsnedsättning får mer inflytande, fler valmöjligheter och en ökad aktivitet i sitt vardagsliv.

Inför riksdagsvalet samverkade vi med FUB, Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, där vi tillsammans anordnade en temakväll om hur det går till att rösta, och varför det är viktigt att delta i valet. Satsningen var mycket uppskattad och välbesökt.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Stöd och omsorg uppnådde under 2022 inte budget. Den verksamhetsdel som hade den högsta ekonomiska avvikelserna är socialpsykiatri. Den genomlysning vi gjort visar att boendestöd i ordinärt boende inte bär sig på de nuvarande låga ersättningarna. Detta har lyfts till den kommun som är vår största beställare av insatsen. Sammantaget redovisar Stöd- och omsorgsverksamheten ett överskott för 2022 i paritet med 2021 och är fortsatt en verksamhet med en rörelsemarginal som möjliggör utveckling av bedriven verksamhet.

Nybacken, vårt boende för vuxna med psykisk ohälsa, fick under året lägga omfattande resurser på renoveringar av slitna lägenheter – och därtill var bemaningen tvungen att utökas, vilket påverkade ekonomin. Vår sysselsättningsverksamhet Villan, för vuxna med psykisk ohälsa, hade under 2022 också ett tufft år. Antalet deltagare behöver ökas kraftigt för att den ekonomiska situationen ska vara i balans. Åtgärder och aktiviteter pågår.

Nya direktiv och stramare regler runt möjligheter att få tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige påverkade beläggningen negativt, när det gäller vårt HVB-hem Pilbacken och våra träningslägenheter. En ljusning är dock att vi under 2022 skrev avtal gällande träningslägenheter med två helt nya uppdragsgivare, Solna stad och Region Gotland.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Social hållbarhet är något av våra verksamheters hjärtefråga och drivkraft. Genom att möjliggöra attraktiva, anpassade och meningsfulla dagaktiviteter och ett tryggt hem på våra boenden, gör vi skillnad i andra människors liv. Tillsammans ger vi våra deltagare och boende verktygen och förutsättningarna för att leva ett aktivt socialt liv. Medarbetarna inom Stöd och omsorgs verksamheter har värdegrunden i ryggraden och den hölls 2022, precis som tidigare år, levande genom en regelbunden dialog; Vad gör vi? Varför? Och för vem?

Sysselsättningsverksamheterna Villan och Dagliljan är förebilder när det gäller återbruk. Under året tog de hand om och gjorde nytt av gamla textilier, tapeter, möbler och annat – som många andra bara skulle slänga.

INFÖR 2023

En stor utmaning kommer fortsatt att vara ekonomin, där vi främst behöver arbeta med beläggningen och lokaler. Vi är dock kreativa och försöker att se lösningar i de prövningar vi går igenom. Vår ambition är att jobba ännu mer med samarbete och samverkan mellan olika områden – för att ta vara på de kompetenser och resurser som redan finns.

Visionen är att verksamheterna ska fortsätta växa och vår plan är att arbeta mer med marknadsföring för att nå ut bredare, och få fler stockholmare och beslutsfattare att få upp ögonen för det vi kan erbjuda. En förutsättning för all tillväxt är en fortsatt god arbetsmiljö där medarbetarna trivs och vill gå till sitt arbete. Arbetsglädje skapar utrymme för förändring – och det ska vi satsa på!

ÅRET SOM GICK

- Ny organisation för sysselsättningsverksamheterna, LSS-boendena och socialpsykiatri.
- Utökat patientsäkerhetsarbete
- Fokus på trygghet för våra kunder, i synnerhet där lokalbyten behövt ske.
- Tät samverkan med diakonala enheten, där aktiviteter som anhörigkvällar och informationskvällar anordnats.
- Nyanställd arbetsterapeut
- Strukturerat samarbete mellan äldreomsorgen och Stöd och omsorg på Stora Sköndal inlett
- Tydligare uppdragsbeskrivningar och yrkestitlar utifrån Socialstyrelsen föreskrifter för medarbetare inom socialpsykiatri, sysselsättning och LSS-boenden. Gynnar personalkontinuitet.

VÅRA VERKSAMHETER

LSS

Daglig verksamhet, Sköndal

Gruppboendestäder:

Nils Lövgrens väg 1, Sköndal

Thorsten Levenstams väg 4, Sköndal

Ångermannagatan 1, Vällingby

Yngre personer med demenssjukdom

Björkgården, boende, Sköndal

Dagililjan, daglig verksamhet, Sköndal

Socialpsykiatri

Nybacken, boende, Sköndal

Sysselsättningen Villan, Sköndal

Stödboende, Sköndal

Boendestöd i ordinärt boende

HVB och träningslägenheter

Pilbacken, Sköndal

Träningslägenheter, Sköndal

ÅRET I SIFFROR

18

platser på
gruppboendestäder
inom LSS

25

platser på Björkgården

30

platser på Nybacken

18

platser på Pilbacken

Sjukvård

Stora Sköndals sjukvårdsverksamhet driver sedan drygt fyrtio år tillbaka en neurologisk klinik som erbjuder specialiserad neurologisk rehabilitering. Våra verksamhetsben utgörs av heldygnshabilitering, dagrehabilitering, fysioterapimottagning och logopedmottagning. Samtliga patienter har valt oss som vårdgivare, då vi är en av de auktoriserade utförare som Region Stockholm har avtal med för att kunna erbjuda stockholmarna valfrihet inom vården.

All rehabilitering planeras och utförs av ett arbetsteam med specialister inom neurologiska sjukdomar, som vårdar och stöttar patienten utifrån individuella behov. Målet med rehabiliteringen är att patienten ska återfå så stor självständighet och bra livskvalitet som möjligt. Vi lägger dessutom stor vikt vid att ordna för en trygg hemgång och att vägleda patienten vidare till rätt fortsatt rehabilitering, när så behövs.

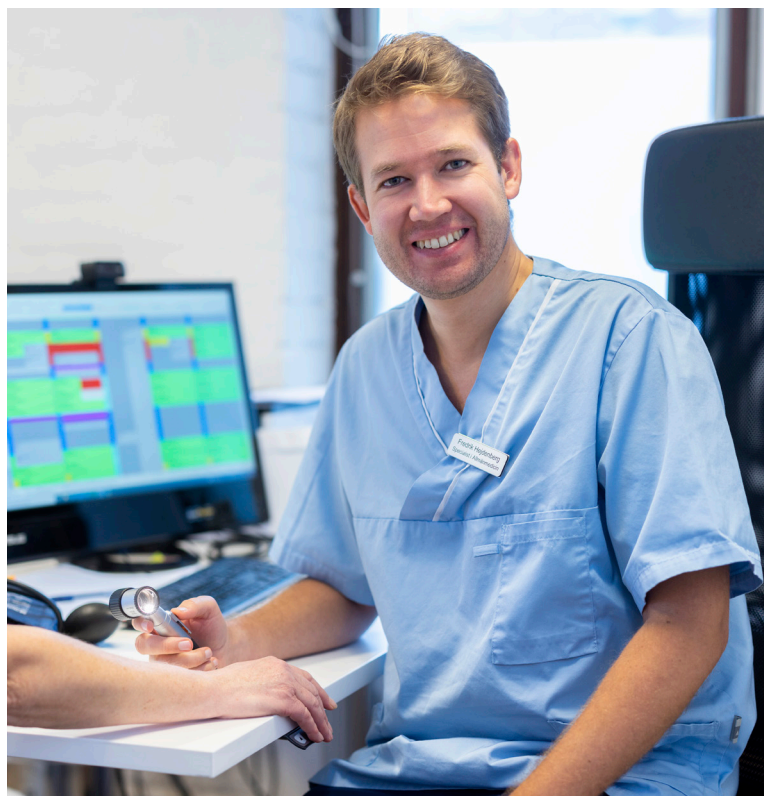
Utöver den neurologiska kliniken driver Stora Sköndals sjukvårdsverksamhet sedan 2021 en husläkarmottagning, som ligger i Sköndals centrum. Stora Sköndals husläkarmottagning är en personlig, mindre vårdcentral som utför primärvård och hemsjukvård på uppdrag av Region Stockholm och som har runt 7 000 listade patienter.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2022 arbetade vi intensivt med att säkerställa att patienterna på Stora Sköndals husläkarmottagning får träffa samma läkare, i så stor utsträckning som möjligt.

På vår logopedmottagning införde vi en ny undersökning som heter fiberendoskopisk undersökning (FUS). Metoden är lämplig för att utreda sväljningssvårigheter kopplade till mun och svalg och undersökningen utförs med ett videoendoskop, en tunn slang med en kamera, som förs in via näsan bak till svalget.

Vi startade en mottagning för specialiserad neurologi i januari 2022, med två neurologer på plats. Dessvärre slutade en av våra specialister under våren och rekryteringsarbetet för att finna en ny specialist gav inget resultat. Under sommaren valde den kvarvarande specialistläkaren att gå till en annan mottagning och då beslutade vi att lägga ner mottagningen. Detta var tråkigt framförallt för våra patienter, som vi tyvärr var tvungna att remittera tillbaka till den vårdgivare som hänvisat patienten till oss.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under 2022 genomförde Lipus (Läkarnas institut för professionell utveckling av vården) en granskning av husläkarmottagningen gällande bland annat läkarstabens sammansättning, lokaler och utrustning, tjänstgöringens uppläggning samt handledning och teoretisk utbildning. Granskningen gjordes för att husläkarmottagningen ska kunna ta emot ST-läkare, och vi fick efter genomlysningen grönt ljus att ta emot läkare för specialiseringstjänstgöring.

Då Stora Sköndals sjukvård ingår i vårdval Stockholm, ställs krav på att vi ska vara miljöcertifierade. En extern revision för omcertifiering av miljöledningsstandarden ISO 14001 genomfördes under 2022, där vi blev godkända.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

På neurologiska rehabiliteringen fick vi under en tid kämpa med beläggningen för att komma i kapp, efter ett covidutbrott i början av året som innebar att vi inte kunde ta in nya patienter på drygt en vecka. Vi hade en god beläggning inom alla klinikens verksamhetsben under resten av året.

På husläkarmottagningen tappade vi en del listningar 2022, vilket berodde på att läkare bytte arbetsplats. De sjunkande antalet listningar påverkade i sin tur våra intäkter negativt. Under året arbetade vi kontinuerligt med att skapa högre kvalitet i arbetet och detta krävde vissa investeringar, när det kommer till utrustning och lokaler. Satsningen innebar därmed ökade kostnader. I slutet av 2022 inleddes en positiv trend gällande listningarna, som vi tror är resultatet av vårt ihärdiga kvalitetsarbete och ökade marknadsföringsinsatser.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

På husläkarmottagningen arbetade vi med att minska förskrivning av antibiotika samt narkotikaklassade läkemedel. Alla förskrivande läkare genomgick webbutbildningen "Läkemedel och miljö".

Vi införde systemet Eco online för att dokumentera alla vår kemikalier, vilket gör att medarbetarna snabbt kan få information om ett ämne eller en produkt via QR-koder. Detta säkerställer att medarbetarna vet hur de ska agera vid ett eventuellt tillbud. Eco online innebär även att vi har kontroll på vilka kemikalier som finns i våra lokaler och att de är godkända ur ett miljömässigt perspektiv.

INFÖR 2023

Under 2023 kommer vi att intensifiera våra marknadsföringsinsatser för husläkarmottagningen. Genom att synas mer och att arbeta för att göra mottagningen mer tillgänglig när patienter behöver nå oss, hoppas vi kunna öka listningssiffrorna.

Året kommer att innebära en utmaning när det gäller att driva verksamheterna, med de ökade kostnader som inflationen medför. Detta, tillsammans med det faktum att våra vårdavtal med regionen inte får någon ekonomisk uppräknig, gör att vi räknar med hårt arbete.

Ett av våra mål under 2023 är att aktivt arbeta med ökad delaktighet för patienter och anhöriga som får vård hos oss. Detta har varit svårt de senaste två åren, med tanke på pandemin som gjort att vi inte kunnat mötas som vanligt

ÅRET SOM GICK

- Uppstart och nedläggning av en neurologmottagning. Nedläggningen gjordes på grund av brist på specialistläkare inom neurologi.
- Kvalitetsarbete på husläkarmottagningen
- Införande av fiberendoskopisk undersökning
- Studiebesök från andra vårdgivare, vilket inte varit aktuellt sedan pandemin startade 2020.
- Uppdatering av vårt IT-nät på hela Neurologiska rehabiliteringskliniken samt utbyte av datorer.

VÅRA VERKSAMHETER

Neurologiska rehabiliteringskliniken, Sköndal
Sköndals husläkarmottagning

ÅRET I SIFFROR

8 414

besök på Neurologiska rehabiliteringskliniken

19 441

besök på Sköndals husläkarmottagning

Utbildning

Stora Sköndals verksamhetsområde Utbildning driver två förskolor, Tollare förskola i Nacka och förskolan Borgen i Sköndal. Våra kompetenta och engagerade pedagoger arbetar med utbildning och undervisning med barnen i fokus. Förskollärare och barnskötare samarbetar för att skapa de bästa förutsättningarna för barnen, och vi utgår alltid ifrån en gemensam struktur där värdegrund, projekt samt rörelse och hälsa bildar en helhet. Förskolornas lokaler och utomhusmiljöer är inspirerande, varierande och pedagogiskt uppbyggda för att utgöra ett stöd för barnen när de utforskar omvärlden.

För oss är förskolan en självklar del av samhället, vilket gör att vi gärna samarbetar med andra verksamheter, interna och externa. Under 2022 kunde vi glädjande nog, efter covidrestriktionernas avskaffande, återuppta vårt samarbete med äldreomsorgen, där barn och äldre får en chans att mötas över generationsgränserna.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2022 justerade vi vårt systematiska kvalitetsarbete för att gå mer hand i hand med vårt projekterande arbetssätt. Fokus låg på att förfina och fördjupa de processer och strukturer som förskolorna arbetar utifrån,

med målet att hålla i det vi redan uppnått. Förändringar och korrigeringar gjordes utifrån de behov som uppstod.

Även vårt värdegrundsarbete fördjupades under året och vi arbetade fortsatt aktivt med strategi-ord tillsammans med barnen. Orden vi jobbade med är stopp, låna, upptagen, byta och tillsammans. Resultatet av strategi-ordens införande hörs till vår stora glädje ofta ute bland barnen i verksamheten.

Under året kunde förskolorna för första gången sedan pandemins intåg ha gemensamma träffar och kompetensutveckling igen, vilket uppskattades mycket.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under 2022 tog förskolan emot många studiebesök från kommunala och fristående förskolor i Sverige – och även ett par från andra länder. Studiebesökens syfte är bland annat att synliggöra hur vi jobbar med de pedagogiska miljöerna och hur vi arbetar med vårt systematiska kvalitetsarbete. För oss är erfarenhetsutbytet viktigt och det ger oss möjlighet att granska och förbättra vår verksamhet. Studiebesöken har även blivit en allt viktigare del i att marknadsföra våra förskolor.

Som ett led i att vi uppmärksammas mer och mer fick vi inbjudan att hålla föredrag på förskolans rikskonferens 2022. Vår förskollärare Björn Eriksson var den som höll föredraget, och som berättade hur vi arbetar med värdegrunden med barn i de yngre åldrarna. Samtliga pedagoger som arbetar med de yngsta barnen på förskolan Tollare fick även en utmärkelse under året från Nacka kommun, för arbetsgruppens värdegrundsarbete med just de yngre barngrupperna.

Kompetensutveckling av pedagogerna är något som vi koncentrerade oss på under 2022, och då framför allt inom TAKK (tecken som stöd) och estetiska lärprocesser.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Förskolorna gjorde ett bättre resultat än budgeterat 2022. Förskolan Borgen hade färre barn inskrivna än budgeterat, men kompenserade detta med minskade personalkostnader. I slutet av 2022 hade förskolan Borgen två tomställda avdelningar. Tollare förskola hade full beläggning under året och det är fortsatt högt söktryck till denna verksamhet.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Förskolorna arbetar ständigt med social och miljömässig hållbarhet. Vårt projekterande arbetssätt bygger på konceptet "tillsammanshet" som för oss innebär att

vi att värnar, hjälper och utvecklas tillsammans, både inom förskolan men också tillsammans med andra. Vi har ett inkluderande förhållningssätt och samarbetar för att skapa framtiden.

Språk är en viktig plattform att mötas kring och därför hade vi under 2022 stort fokus på språk i våra verksamheter, både verbalt och med teckenstöd men också genom andra uttrycksätt som estetik, drama och rörelse. Utöver de pedagogiska lärmiljöerna hade vi ett rikt utbud av skapandematerial som stimulerar barnens fantasi. Här använder vi i så stor utsträckning som möjligt återbruksmaterial och material som kan användas om och om igen.

INFÖR 2023

Förskolan har, som resten av samhället, en utmaning i ökade kostnader och ett osäkert samhällsläge. Vi arbetar med ständiga förbättringar och att ge barnen den undervisning de har rätt till, så att de tillsammans kan bidra till att skapa en inkluderande och ljus framtid. Under 2023 ska förskolan fortsätta att sträva mot en utbildning med hög kvalitet, såväl som att bibehålla den höga kvalitet som uppnåtts inom många områden.

ÅRET SOM GICK

- Värdegrundsarbete tillsammans med barnen
- Fokusveckor med tema "rörelse och hälsa"
- Studiebesök och föreläsningar
- Förskolan firar det som firas kan
- Trygghet och studiero – vinst av Nacka kommuns utmärkelse LÄRA
- Ljusmanifestation för att uppmärksamma barnkonventionen
- Intern kompetensutveckling

VÅRA VERKSAMHETER

Förskolan Borgen, Sköndal
Tollare förskola, Nacka

ÅRET I SIFFROR

104

barn på förskolan Borgen

107

barn på Tollare förskola

8

besök från skolor

Diakoni

Diakoni kan beskrivas som ett socialt ansvarstagande inom olika områden, på Kristi uppdrag, där synsättet präglas av att varje människa är oändligt värdefull.

Stora Sköndals diakonala enhet har fem medarbetare; en chef tillika diakon, ytterligare två diakoner, en diakoniassistent och en präst. Denna personal erbjuder med stort engagemang bland annat själavård, hembesök, enskild andakt, anhörigstöd och krisstöd. All personal på diakonala enheten finns nära till hands för samtal, stöd och gemenskap – framför allt för de människor som bor och arbetar på Stora Sköndal, men även för andra som söker kontakt. Diakonala enheten är kärnan i Stiftelsen Stora Sköndals arbete med den existentiella hälsan.

I FOKUS UNDER ÅRET

Ett stort fokus för den diakonala enheten under 2022 var den flytt som skedde under hösten, då hela verksamheten flyttade från Kristinahuset på Stora Sköndal till den närliggande före detta direktorsvillan. I samband med flytten startades ett Diakonalt center med ambitionen att vara en oas för andlig hälsa och möten människor emellan.

Flytten öppnade upp för många nya möjligheter för diakonala enheten att verka – både ute på området i Stora Sköndal men också rent tillgänglighetsmässigt. Centret ligger centralt på Stora Sköndals område och är tillgängligt även för de som har rollator, rullstol, permobil eller barnvagn. Café Nyfiket, som drivs i samarbete med Farsta församling, förlades också till det nya diakonala centret, och besökarantalet ökade därefter markant.

Under de senaste åren har ett målmedvetet arbete bedrivits för att stärka banden mellan Stora Sköndal och Farsta församling. Stora Sköndals kyrka ägs och förvaltas av Kyrkostiftelsen sedan länge och ett skriftligt samarbetsavtal mellan parterna har upprättats. I avtalet regleras både upplåtelsen av kyrkan och hur arbetet mellan parterna fördelas i en arbetsgemenskap av idag totalt 15 medarbetare. Stora Sköndals direktor och Farsta församlings kyrkoherde ansvarar för och beslutar kring samverkan och undertecknar avtalet. Diakonala enhetens områdeschef tillika distriktsledare i församlingen ansvarar för arbetsfördelning utifrån behov och möjligheter.

Ett unikt samarbete har därmed successivt växt fram, vilket möjliggjort både utveckling av gudstjänstliv, församlingsliv och annan diakonal verksamhet på Stora Sköndal.

SPECIELLA SATSNINGAR

Under våren 2022 blev vår verksamhet "Himmel och pannkaka" nominerad till utmärkelsen S:t Julienpriset, vilket är Stockholms stads pris för arbete som görs för att inkludera människor med funktionsnedsättning i samhället. Himmel och pannkaka är en öppen verksamhet för ungdomar som har en funktionsvariation eller en funktionsnedsättning. Verksamheten är ett samarbete mellan Stiftelsen Stora Sköndal, Farsta stadsdel, Farsta församling och Enskede-Årsta stadsdel. Nu vann Himmel och pannkaka inte priset, men nomineringen gjorde såväl deltagare som medarbetare oerhört stolta.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

I budget för verksamhetsåret 2022 utgjordes den stora kostnaden av personalresurser, då verktygen för att bedriva det diakonala arbetet inom ramen för enhetens uppdrag utgörs av medarbetarna. Det som påverkade budgeten negativt 2022 är flytten till direktorsvillan på Bertel Andréns väg, tillsammans med en radikalt högre hyreskostnad, ökade lokalvårdskostnader samt diverse nödvändiga åtgärder i fastigheten, vilket inte var äskat i budget.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Diakonala enheten har en stor medvetenhet när det gäller miljömässig hållbarhet, men spelar framför allt en viktig roll när det gäller den sociala hållbarheten.

Vår hälsa är inte enbart vår fysiska eller psykiska hälsa utan också vår existentiella hälsa, vilket också ingår i WHO:s synsätt på vad det är som ingår i en god och hållbar hälsa. Här har den diakonala enheten en mycket viktig roll. Under 2022 när vårt samhälle började öppna upp igen, efter pandemiåren, var vi ett stöd för många människor som behövde hantera sina upplevelser och känslor som ackumulerats under den långa tiden av isolering och ökad ensamhet. Våra aktiviteter under 2022 hade därför fokus på att öka den fysiska

sociala gemenskapen genom kulturella upplevelser, retreatar, meditation, stilla timmar och workshops i självutveckling. Vi anordnade också enskilda samtal, anhörigräffar, handledning enskilt eller i grupp, minnesstunder och andakter.

INFÖR 2023

Stiftelsens Stora Sköndals nya diakonala center är en plats där besökarna får mötas i andlig gemenskap – över gränser som exempelvis etnicitet, ålder och kön. Visionen är att det diakonala centret under 2023 ska utvecklas än mer och att fler människor i närområdet ska få vetskap om verksamheten. Det diakonala centret ska vara en öppen mötesplats där människor knyter nya relationer och utbyter tankar, och där besökarna känner ”Det här är min plats, här är jag välkommen”.

Vi har under 2023 även planer på att starta en helt ny verksamhet med namnet ”Himmel och plättar”, som ska erbjuda fritidsaktiviteter för yngre barn med funktionsnedsättning.

ÅRET SOM GICK

- Uppstart av Diakonalt center - platsen för andlig och existentiell gemenskap
- Nya insatser för att bryta ensamhet och isolering
- Rikt varierat andakts- och musikliv
- Friskvård för kropp och själ
- Lovverksamhet för barn och familj
- Allhelgonahelg, vandring, skapande, gudstjänster, ljusständning, musik och samtal.
- Julklappsinsamling till barn i Ukraina, julmatkassar och julfirande.

VÅRA AKTIVITETER

Hembesök, telefonsamtal och uppsökande verksamhet.

Samtalsgrupp, sorgegrupp och anhörigstöd.

Utflykter, kyrkbuss, caféverksamhet, öppet kapell, mobilhjälp.

Pilgrimsvandring, barnyoga, meditation och skogsbad.

ÅRET I SIFFROR

27

skogsbadare

960

besökare på Café Nyfiket

1 200

julklappar till barn i Ukraina

Fastighet

Marken inom Stora Sköndal omfattar ca 70 hektar och ägs av stiftelsens dotterbolag Stora Sköndals Framtidsutveckling AB. Fastighetsavdelningen ansvarar för uthyrning, förvaltning, förädling och utveckling av ca 450 hyresobjekt, byggnader och grönområden, samt för kyrkogården på Stora Sköndal. Drift, teknik och markskötsel utförs av en förvaltningspartner. De befintliga byggnaderna på området består av både bostäder och verksamhetslokaler. Hyresgästerna är till stor del seniorer, studenter och verksamheter som stiftelsen driver. Det finns även ett antal externa verksamheter inom hyresgästbeståndet.

I FOKUS UNDER ÅRET

En hög prioritet under 2022 var att hyra ut vakanta lokaler inom Stora Sköndals bostadsbestånd. Under hösten flyttade måltidsleverantören Kleins Kitchen in i Magnoliaköket i Stora Sköndal, vilket var glädjande då lokalen varit vakant sedan starten av pandemin. I köket kommer Kleins Kitchen att producera mat till stiftelsens verksamheter och andra kunder.

Ett annat fokus under året var att etablera Stora Sköndal som ett utflyktsmål, och samtidigt göra området trevligare och tryggare för de som bor på området

idag. Resurser lades därför på att ge våra boende och besökare möjlighet till att utöva populära aktiviteter på området, exempelvis kajakuthyrning, volleyboll och tennis. Lek- och sportutrustning inhandlades dessutom för utlåning. Under året påbörjades också en upprustning av den strandnära utemiljön.

BELÄGGNING OCH EKONOMI

Under året ökade driftkostnader såsom el och fjärrvärme kraftigt, vilket påverkade resultatet negativt. Uthyrningsgraden var relativt god år 2022, men då högskoleverksamheten på Stora Sköndals område flyttade ur sina lokaler vid årsskiftet 2022/2023, har vakanserna på området ökat.

SOCIAL- OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Värdegrundsarbetet är centralt inom fastighetsavdelningen. Vi arbetar för att ha en lyhördhet för alla våra hyresgästers olika behov och förutsättningar, och är måna om att bemöta alla, kunder såväl som medarbetare och andra medmänniskor, jämlikt och med omtanke. Den miljömässiga hållbarheten jobbar vi kontinuerligt med, och då främst genom att fortsätta optimera driften av våra byggnader under årets alla dagar – för att på så sätt minska vårt klimatavtryck.

INFÖR 2023

Uthyrning av verksamhetslokaler kommer fortsatt att utgöra ett fokusområde under 2023. Utöver ökade intäkter bidrar de nya hyresgästerna till en mer levande och dynamisk miljö på området.

Inför 2023 finns ett antal osäkerheter, inte minst gällande den ekonomiska utvecklingen i Sverige och globalt. Vi kommer nogsamt att följa händelseutvecklingarna i vår omvärld, och analysera hur det kan påverka oss, samt utröna vilka möjligheter vi själva har att påverka och utvecklas, i det stora och i det lilla.

ÅRET SOM GICK

- Fokus på uthyrning
- Kleins Kitchen ny hyresgäst
- Upprustning av utemiljön

Framtidens Stora Sköndal

Framtidens Stora Sköndal är ett projekt för stadsutveckling i en klass för sig. Den mark Stora Sköndal äger utgör plattformen för en helt ny stadsdel i Storstockholm – där såväl social som miljömässig hållbarhet är den stora ledstjärnan.

Stadsdelsutvecklingen bedrivs av Stora Sköndals dotterbolag Framtidsutveckling AB, och görs i samarbete med Stockholms stad och utvalda byggaktörer. Utvecklingen kommer att pågå under en tjugoårsperiod, fram till 2035. I den färdiga stadsdelen beräknas över 10 000 människor bo och arbeta. Här kommer bland annat nya förskolor, grundskolor, idrottshallar och utökad närservice att finnas. Här ska människor i olika åldrar, med olika bakgrund och olika erfarenheter kunna hitta gemenskap, delaktighet och trygghet, oavsett om de bor i, arbetar eller besöker området. Det ska vara lätt att leva livet hållbart.

Genom vår vision om Stora Sköndal som ett hållbart samhälle med självklar plats för alla, kan vi möta de utmaningar kring bostadsbrist, segregation, utanförskap och klimatpåverkan som Stockholm står inför.

Samtidigt tryggar vi Stiftelsen Stora Sköndals fortlevnad. Genom att bygga ut området kan vi utveckla både

befintliga och nya verksamheter så att fler kan ta del av vår omsorg.

AKTUELL ETAPP

Stadsutvecklingen på Stora Sköndals område påbörjades 2014. En etapp, vid namn Magnoliatomten, är redan genomförd. Just nu pågår etapp 2a, en av de största etapperna inom projektet Framtidens Stora Sköndal och som geografiskt tar vid där den föregående etappen slutar.

I Etapp 2a planeras det för cirka 1 600 bostäder i olika upplåtelseformer, en grundskola f-9 för cirka 900 elever, idrottshall, förskolor och verksamhetslokaler. Byggstarten är beräknad till årsskiftet 2023/2024 och det kommer att ta cirka fem till sex år att färdigställa allt. De byggaktörer vi har med oss i etappen är Wallenstam, Heba Fastigheter/Åke Sundvall, NREP, K2A, Malmegårds Fastigheter och SISAB.

PROJEKTETS UTVECKLING ÅR 2022

Under 2022 har planarbetet ytterligare detaljerats för att under 2023 ställas ut för granskning. Detaljplanen planeras att antas under kvartal 4, 2023.

EKONOMI

Sedan 2014 förvaltar och utvecklar Stora Sköndals Framtidsutveckling stiftelsens mark i enlighet med program Stora Sköndal. Utvecklingsprojektet Framtidens Stora Sköndal finansieras övergripande genom försäljning av den mark som beslutats ska användas för nybyggnation. Finansieringen av planeringsarbetet inom varje etapp delas med berörda byggaktörer.

Budgeten för verksamhetsåret 2022 utgjordes av kostnader för fortsatta arbeten kopplade till detaljplanen för etapp 2a. Arbetena har under året gått in i ytterligare detaljeringsgrad, vilket är brukligt inför granskning. Utfallet för helåret 2022 ligger i linje med budget.

SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

För att kunna förverkliga de högt ställda ambitionerna inom Framtidens Stora Sköndal har vi skapat samarbets- och innovationsforumet Framsteget. Här ingår representanter från bland annat byggaktörerna och Stora Sköndal, och Framsteget syftar till att främja en hållbar stadsutveckling i alla led.

För oss är den sociala hållbarheten precis lika viktig som den miljömässiga. Målsättningen är att Framtidens Stora Sköndal ska ha dubbelt så högt socialt kapital jämfört med andra jämförbara områden. Med detta menar vi högre grad av tillit, tolerans, gemenskap och trygghet – baserat på att människor har möjlighet att träffas och dela gemensamma projekt och intressen. Under våren 2022 invigde vi Mötesplatsen, en träff-

punkt för samtal, initiativ och aktiviteter för alla som bor och verkar i Sköndal med omnejd. I den nya stadsdelen planeras gemensamhetslokaler, takterrasser, parker, idrottshall och service, allt för att möjliggöra möten och aktiviteter människor emellan.

Som ett led i att dokumentera hur den sociala hållbarheten förändras på Stora Sköndals område, har vi inlett ett samarbete med KTH som driver projektet Viable Cities. Fokus för projektet är att mäta och följa upp hur stadsdelens utveckling förändrar och ökar den sociala hållbarheten. Viable Cities är den hittills största satsningen som genomförts i Sverige inom området forskning och innovation om smarta och hållbara städer.

När det gäller den miljömässiga hållbarheten har Framstegets arbete bland annat främjat ett unikt samordnade av mobilitetslösningar, avfallshantering och energidelning mellan kvarter och på stadsdelsnivå. Återbruk och massbalansering är viktiga åtgärder under byggprocessen. När stadsdelen är utbyggd ska vi ha en gemensam digital plattform på stadsdelsnivå, för att bland annat synliggöra energiförbrukning och för att underlätta mobilitet, delning och återbruk. Denna plattform blir ett viktigt verktyg för att mäta, utbilda och informera om hur alla som arbetar och bor i stadsdelen kan bidra till en mer hållbar livsstil.

Vi på Stora Sköndal är stolta över att vara initiativtagare till detta banbrytande projekt, där inkludering och hållbarhet finns med i alla led – och utgör grunden för en helt ny stadsdel!

Marie Cederschiöld högskola

Stiftelsen Stora Sköndal är en av fyra delägare till Marie Cederschiöld högskola i Stockholm, som bedriver utbildning och forskning inom vård, omsorg, välfärd och socialt arbete.

Stora Sköndals grundare drev från början utbildning av manliga diakoner. Utbildningen blev så småningom grunden till Sköndalsinstitutet, en högskola som utbildade socionomer, diakoner och kyrkomusiker på Stora Sköndals eget område. 1989 valde stiftelsen dock att bredda högskoleverksamheten genom att samverka med Ersta diakoni. En sammanslagning mellan Sköndalsinstitutet och Ersta sjuksköterskeskola gjordes – som senare blev en gemensam högskola med namn Ersta Sköndal högskola. Campus och utbildningssäte låg i såväl Sköndal som Ersta.

Under åren utvecklades högskolan med fler utbildningsinriktningar och fler delägare. Idag är det Stora Sköndal, Ersta Diakoni, Bräcke Diakoni och Stockholms Sjukhem som äger högskolan tillsammans, med 25 procent vardera. Högskolan är privat och organiserad som ett aktiebolag, men utan krav på vinstutdelning. I januari 2022 bytte högskolan namn till Marie Cederschiöld högskola, efter föreståndarinnan för Sveriges första diakonissanstalt. Marie Cederschiöld var en pionjär inom utbildning och människovårdande arbete i det svenska samhället.

I FOKUS UNDER ÅRET

Under 2022 utgjorde ett stort fokusområde för Marie Cederschiöld högskola att förbereda sammanslagningen av de två arbetsplatserna Sköndal och Ersta – till en enda organisation med ett gemensamt campus. Ett gediget arbete lades också på att implementera högskolans nya namn inom högskole- och studentvärlden. I högskolans bolagsstyrelse var Stora Sköndal under 2022 representerat av Magnus Bodin, diakon och direktionsledamot i Stiftelsen Stora Sköndal samt Åsa Andersson, direktor för Stiftelsen Stora Sköndal.

INFÖR 2023

De utbildningar som haft sitt säte på Stora Sköndals område har successivt under de senaste åren flyttat in till det gemensamma campuset på Södermalm. Vid årsskiftet 2022/2023 flyttade all kvarvarande utbildning, förutom kyrkomusikerutbildningen, från Stora Sköndals område och in till det nybyggda campuset på Södermalm.

Kyrkomusikerutbildningen går tyvärr en osäker framtid till mötes, då den inte längre delfinansieras av statliga bidrag. Detta trots att kyrkomusiker är ett bristyrke. Mycket arbete har från samtliga ägares sida lagts på att försöka påverka olika beslutsfattare i rätt riktning, för att säkra kyrkomusikerutbildningen – och att det i framtiden ska finnas kyrkomusiker att tillgå.

BUDGET OCH EKONOMI

Under 2022 gjorde Marie Cederschiöld högskola ett ekonomiskt överskott, som placerades bland balanserade medel för att trygga framtida utmaningar. Lokalkostnaderna kommer öka väsentligt 2023, men samtidigt kommer attraktionskraften för sökande förhoppningsvis öka. Detta med hjälp av nyrenoverade lokaler och en hög nivå på den tekniska utrustningen, som möjliggör digital undervisning som ett alternativ.

SOCIAL OCH MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

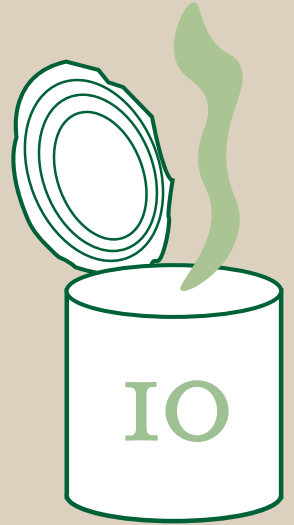
Under 2022 har högskolan arbetat för att växla upp arbetet med hållbarhetsfrågor, genom att bland annat undertecknat ett nationellt klimatramverk för universitet och högskolor. Med utgångspunkt i detta och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling har en intern utredning under året tittat på frågan och föreslagit en rad åtgärder. I verksamhetsplanen för 2023 är en av aktiviteterna att implementera de förslag som presenterats i utredningen. Förslagen handlar om högskolans arbete med social hållbarhet men också om energianvändning, avfallshantering, inköp och upphandling, investeringar, hur hållbarhetsfrågorna genomsyrar forskning och utbildning mm. Längst har högskolan kommit med frågor kring social hållbarhet, då dessa frågor är en del i högskolans grundidéer som man sedan lång tid tillbaka arbetar man inom såväl forskning som utbildning.

Naglar som målats
på Johannesgården

Burkar
surströmming som
ätits på Solgården

1 040

Pepparkakshus bakade på Villa Skönviken

Sköna siffror från Stora Sköndal

Medarbetare
som sprang
Blodomloppet

140

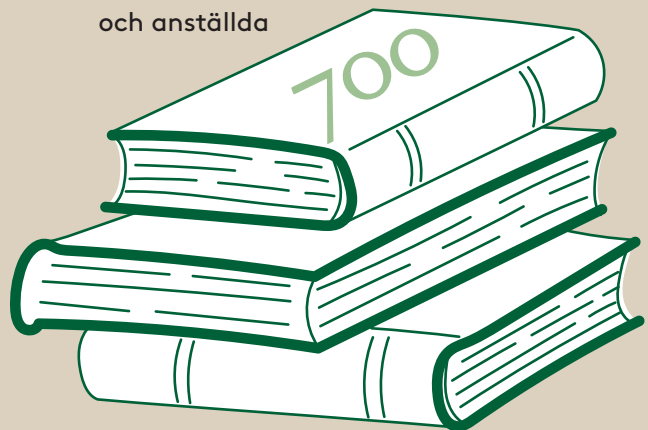
Hundpromenader som daglig verksamhet har tagit

433

Böcker om
Stora Sköndal som
delats ut till boende
och anställda

700

S
STORA
SKÖNDAL